

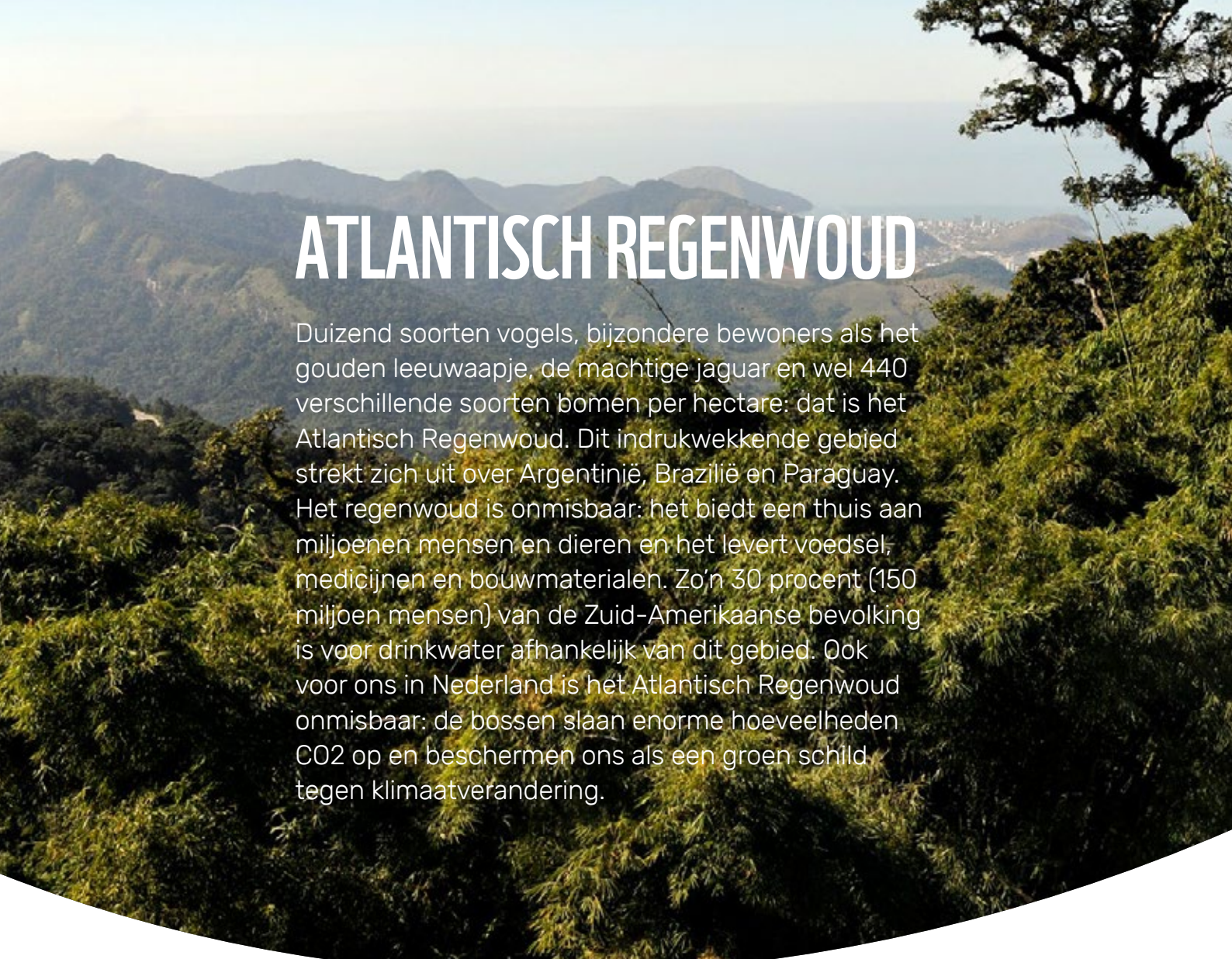

© WWF-Brazil / Adriano Cambarini

ATLANTISCH REGENWOUD

Juli 2020 - december 2021

Be one with nature

ATLANTISCH REGENWOU

Duizend soorten vogels, bijzondere bewoners als het gouden leeuwaapje, de machtige jaguar en wel 440 verschillende soorten bomen per hectare: dat is het Atlantisch Regenwoud. Dit indrukwekkende gebied strekt zich uit over Argentinië, Brazilië en Paraguay. Het regenwoud is onmisbaar: het biedt een thuis aan miljoenen mensen en dieren en het levert voedsel, medicijnen en bouwmaterialen. Zo'n 30 procent (150 miljoen mensen) van de Zuid-Amerikaanse bevolking is voor drinkwater afhankelijk van dit gebied. Ook voor ons in Nederland is het Atlantisch Regenwoud onmisbaar: de bossen slaan enorme hoeveelheden CO₂ op en beschermen ons als een groen schild tegen klimaatverandering.

Credits

© WWF-Brazil / Adriano Gambarini

WAT IS ER AAN DE HAND?

Ooit was het Atlantisch Regenwoud 30 keer zo groot als Nederland. Helaas is ruim 85 procent van dit onmisbare gebied al verdwenen. Door eerdere grootschalige ontbossing is het regenwoud versnipperd geraakt: er zijn slechts nog kleine stukjes bos over, die vaak niet met elkaar verbonden zijn. Deze stukjes bos zijn vaak te klein om water, CO₂ en de bodem vast te houden. Hierdoor verdroogt de omgeving, komen er schadelijke broeikasgassen vrij en hebben verwoestende modderstromen vrij spel, met dramatische gevolgen voor lokale boeren.

Ook de dieren lijden onder de versnippering van hun leefgebied. Regenwoudbewoners zoals de jaguar, maar ook zijn prooidieren en andere soorten, kunnen moeilijker voedsel en een partner vinden. In hun zoektocht komen ze sneller in conflict met mensen en zijn ze een doelwit voor stropers.

Daarom zet WWF in op het beschermen van de laatste 15% oorspronkelijk bos, het herstellen en verbinden van bossen, en werken we aan gezonde populaties van de jaguar en andere soorten die met uitsterven worden bedreigd.

WAT DOET WWF

Beschermen overgebleven bos

De wereldberoemde Iguazú-watervallen liggen middenin het Atlantisch Regenwoud. Dit nationale park is het leefgebied van prachtige dieren, waaronder de jaguar. In het Braziliaanse deel van het park bestaan vergevorderde plannen om een weg aan te leggen, dwars door dit gebied. Samen met andere organisaties benaderden we de media om aandacht te vragen voor deze bedreiging. Onder meer RTL Nieuws en de Telegraaf weidden items aan dit onderwerp. Dankzij deze media-aandacht, lobby bij parlementariërs en het uitvoeren van een opiniepeiling konden we de behandeling van en stemming over de benodigde regelgeving het gehele jaar van tafel houden.

Credits

© Carlos Drews / WWF

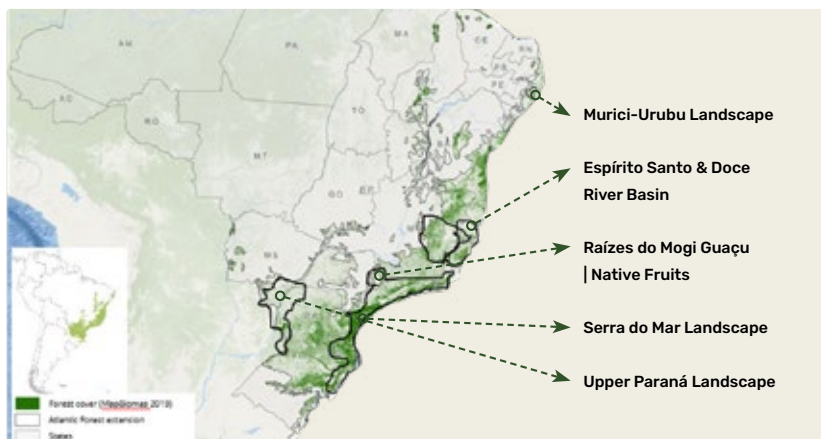

In Brazilië werkten we ook mee aan de creatie van twee nieuwe natuurgebieden in de deelstaat van São Paulo: Mantiqueira State Monument (met ruim 10.000 hectare bijna twee keer de oppervlakte van de Oostvaardersplassen) en het Castelhanos Extractive Reserve in de bufferzone van het grote Ilhabela State Park.

In Argentinië werken we samen met de beheerders van de tien belangrijkste natuurreservaten aan het optimaliseren van de bescherming van de gebieden. Het beheerbudget wordt tijdelijk verdubbeld om aan te tonen welk verschil je kunt maken tegen stroperij als je de juiste middelen hebt, natuurbeschermers worden getraind in het handhaven van mensenrechten en de SMART-tool ingezet wordt waarmee ze het effect van hun handhavingsoperaties verbeteren.

Bosherstel

Dankzij uw bijdrage en de steun van andere fondsen konden we ons herstelwerk in Brazilië opschalen. Tijdens het vorige plantseizoen (september 2020 tot maart 2021) kampten we nog met beperkingen door Covid-19, maar dit huidige plantseizoen verwachten we maar liefst 270 hectare te kunnen herstellen! Waarvan 65 hectare hiervan is gefinancierd dankzij Nederlandse funding.

In Argentinië konden we twintig docenten van tien verschillende lokale landbouwscholen bijscholing bieden over de noodzaak en de voordelen van bosherstel voor de landbouw in het gebied. Een aantal van deze scholen gaat boomkwekerijen voor inheemse bomen aanleggen, die de basis vormen voor ons bosherstelwerk. In de Cruce Caballero-Yaboti-zone in Argentinië, waar we een belangrijke verbindingszone voor de jaguar willen aanleggen, herstelden we samen met vijftien boerenfamilies 30 hectare bos en verbeterden we tegelijk hun toegang tot water van betere kwaliteit.

Het herstellen van bos is een lang én intensief proces. De eerste stap is het bepalen van de juiste locaties. Samen met lokale boeren bekijken we op welke plekken we gezamenlijk bos kunnen herstellen. We onderzoeken de staat van de bodem op die locaties, en indien nodig wordt onkruid verwijderd om te grond vrij te maken. De zaailingen die geplant worden, komen uit speciale kwekerijen. Hier worden zaden uit het regenwoud opgekweekt tot kleine boompjes. De eerste maanden worden de net geplante boompjes nog verzorgd om ze een goede start te geven. Slechts enkele jaren later herken je de herstelde stukken al niet meer terug. Dit zijn eerder herstelde gebieden, en het resultaat één jaar later.

Bosherstel is ontzettend belangrijk én succesvol, dat bewijzen de vele cameravallen in een recent beschermde en herstelde verbindingzone in Argentinië. In drie maanden tijd werden vele dieren vastgelegd, waaronder de jaguarundi, een poema, ocelotten en maar liefst 180 soorten vogels.

Credits
© WWF

Bosherstel doe je niet alleen. Daarom werken we samen met initiatieven als [Atlantic Forest Restoration Pact](#), [Conservador da Mantiqueira](#), [Reflorestar Program](#) en de [Trinational Restoration Alliance](#) en [Forest Forward](#) in Brazilië om kennis uit te wisselen en te zorgen dat lokale organisaties, overheden en het bedrijfsleven aan de slag kunnen met bosherstel.

In december 2021 was het thema van 3FM Serious Request 'Let it grow: red het regenwoud, red ons klimaat'. Van 18 tot en met 24 december maakten de 3FM-dj's non-stop radio vanuit het Glazen Huis in Amersfoort om zoveel mogelijk geld in te zamelen om de Zuid-Amerikaanse regenwouden te beschermen en herstellen. Dit bood de gelegenheid om het Nederlandse publiek kennis te laten maken met de Amazone en het Atlantisch Regenwoud, en het belang van deze regenwouden voor de natuur, de dieren en voor ons in onze strijd tegen klimaatverandering. Door het aanvragen van plaatjes en opzetten van inzamelingsacties werd maar liefst €2.1 miljoen opgehaald! Dit gaan we besteden aan de bescherming van de Amazone, samen met lokale en inheemse mensen, en het herstellen van bos in het Atlantisch Regenwoud.

Behoud bedreigde diersoorten

In het regenwoud rond de Iguazú-watervallen, op de grens van Argentinië en Brazilië, voerden we de tweejaarlijkse jaguartelling uit. Met 215 cameravallen konden we 564.000 hectare inventariseren. Dit maakt het een van de grootste onderzoeken naar deze kwetsbare en iconische soort. We analyseerden meer dan 693.000 beelden en concludeerden dat er circa 90 volwassen jaguars leven in dit grootste overgebleven kerngebied in het Atlantisch Regenwoud. Na jaren van groei lijkt sprake te zijn van een stabilisatie van de aantallen, terwijl experts schatten dat er ruimte in het gebied moet zijn tot 250 dieren. Met name in het Yaboti Biosphere Reserve waren de aantallen lager dan verwacht. We moeten dus in actie komen om de jaguars in dit gebied beter te beschermen.

In samenwerking met deelstaatoverheden ontwikkelden we vier regionale natuurbeschermingsplannen voor 84 doelsoorten die nog niet eerder beschermd waren. Deze soorten worden nu wél beschermd in een leefgebied van zo'n 1,2 miljoen hectare. Een van deze doelsoorten is de orchidee *Pleroma hirsutissimum*, die we na 30 jaar weer terugvonden in de deelstaat Rio de Janeiro.

Bijzonder is ook dat er door het team van onze lokale partner SAVE Brasil voor het eerst ooit een nest van de Alagoas miersluiper is gevonden! In december konden we vastleggen dat een jong succesvol uitvloog. Deze vogel wordt ernstig bedreigd: er leven nog maar zo'n 30 exemplaren van, en ze komen enkel voor in een klein stukje van het Atlantisch Regenwoud. Elke vogel telt bij zulke aantallen, dus dit is geweldig nieuws.

Ook werden in onze projectgebieden twee nieuwe vogelsoorten beschreven voor de wetenschap. De Murici Trogon, waarvan naar schatting slechts 20 exemplaren leven in een klein deel van het gebied, en de Alagoas Schreeuwuil, die gezien werd in twee verschillende delen van het regenwoud. Omdat ze nog maar in zo'n klein gebied leven, zijn ze direct na hun ontdekking door IUCN/ BirdLife geclassificeerd als Ernstig Bedreigd.

Alagoas Schreeuwuil
© Herminio Vilela

Naast deze vogelsoorten werd in hetzelfde gebied ook voor het eerst een margay op beeld vastgelegd.

Credits
© SAVE Brasil

Be one with nature.

Voor ons staat de natuur niet tegenover de mens, maar zijn we er onlosmakelijk deel van. We houden van die allesomvattende natuur. Van planten, dieren en mensen in hun grootst mogelijke diversiteit. Wij zijn natuur!

wwf.nl